

УВНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
14.07.2021. год.
Бр: 01-429
ПРИЗРЕН

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РС

Јавни конкурс за пријаву и учешће у пројектима који се финансирају у оквиру
програмске активности „Развој високог образовања“

Универзитет: Универзитет у Приштини – Косовској Митровици

Факултет: Учитељски факултет у Призрену - Лепосавићу

Одељење/департман: Студијски програм за васпитаче у предшколским установама

Име и презиме руководиоца пројекта: Проф. др Живорад Миленовић

Контакт подаци руководиоца пројекта: Ул. Владимира Милића бр. 9, 18116 Ниш -

Брзи Брод, контакт телефон 065-992-04-26; E-mail: zivorad.milenovi@pr.ac.rs

Назив пројекта (акроним): Имплементација наставних садржаја из Дидактике у студијске програме за васпитаче у предшколским установама у изменених условима предшколског васпитања и учења (ИНСД-СПВПУ-ИУПВУ).

Опис пројекта

Предложени пројекат треба да је усклађен са приоритетима ресорног министарства наведеним у Конкурсу. Документација треба да садржи логичку матрицу пројекта, дефинисане циљеве и очекивање резултате пројекта, очекивање ефекте пројекта, њихов значај и план одрживости, јасан и прецизан опис методологије рада. Пројекат треба да садржи и начин укључивања кључних интересних група/социјалних партнера и план праћења и евалуације.

Максималан број речи - 1.000. Приложити логичку матрицу и додатну документацију уколико је потребно.

Максимални
број поена:
22

Опис:

Глобални друштвени односи, за последицу имају и промене у предшколском васпитању и учењу. Све више се напушта традиционални концепт предшколског васпитања и учења. У предшколској установи васпитанообразовни рад је заснован на холистичком и интегрисаном приступу, али и реализацији према иновативним дидактичко-методичким мовелима. На тај начин се постављају нови стандарди холистичког модела професионалне компетентности васпитача за развијање рефлексивних способности кроз рефлексивни образовни процес. На то утичу и најновија документа која креирају политику васпитања и учења у предшколским установама у Републици Србији. Најзначајнија су: 1) Закон о предшколском васпитању, („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 101/17,

101/17,113/17 – други закон и 10/19); 2) Правилник о ближим условима за оснивање, почетак рада и обављање делатности предшколске установе, („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр.1/2019); 3) Правилником о основама програма предшколског васпитања и образовања – Године узлета („Службени гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон); и 4) Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и њиховог професионалног развоја („Сл. гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18).

Пројекат ће се реализовати током зимског семестра школске 2021/2022. од 1. 10. 2021. до 30. 1. 2022. у сарадњи Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици и дечјих вртића *Наша радост* из Лепосавића, *Весело детињство* из Лешка и *Бамби из Сочанице*.

У пројекту ће учествовати 30 студената четврте године основних академских студија за васпитаче у предшколским установама и 25 студената мастер академских студија за васпитаче у предшколским установама Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици.

Циљ пројекта:

Циљ пројекта је унапређивање наставе из области *Дидактике* на студијама за васпитаче у предшколским установама Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици кроз развојни концепт групе наставних предмета из области *Дидактике* на студијама и интегрисаних методичких вежбања у дечјим вртићима на подручју Општине Лепосавић.

На основу општег циља пројекта, могу се дефинисати и специфични циљеви пројекта. Они су:

- 1) унапредити теоријску наставу у оквиру групе предмета из области *Дидактике* у новонасталим и измененим условима предшколског васпитања и учења -усаглашавање са новим документима образовне политике и новом парадигмом васпитнообразовног рада у предшколским установама;
- 2) развити наставне материјале у дигиталној форми (платформа Moodle) и објавити уџбенике из *Елементарне дидактике, Методике васпитанообразовног рада и Интегрисаног курикулума* у дигиталној и папирној форми;
- 3) унапредити методичка вежбања студената у дечјим вртићима интеграцијом наставних садржаја из наставних предмета *Елементарне дидактике, Методике васпитанообразовног рада и Интегрисаног курикулума*- пројектно учење;
- 4) унапредити сарадњу високошколске установе и дечјег вртића кроз заједничко учешће студената, деце, њихових родитеља, универзитетских наставника и васпитача-ментора у развијању пројекта у вртићу;

- 5) унапредити сарадњу високошколске установе са локалном заједницом кроз коришћење ресурса и простора у заједници и кроз учешће локалних привредних и услужних организација за реализацију активности током развијања пројеката;
- 6) развијати компетенције студената и васпитача за целоживотно учење, посебно предузетничке компетенције студената кроз практиковање активних метода учења, креирање дидактичких средстава/играчака/панела у функцији развијања пројеката и сарадњу са вртићем и другим субјектима у локалној заједници;
- 7) развијати дигиталне компетенције студената кроз примену дигиталних технологија за истраживање у веб-окружењу, сарадњу; за планирање активности и конципирање потребних материјала; у посматрању, вредновању и документовању и представљању процеса учења и развоја деце;
- 8) обезбедити одрживост новог модела рада кроз акредитацију наставног предмета *Елементарња дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани қурикулум* у предстојећој акредитацији.

Очекивани резултати

1) Модификовани садржаји и методички приступ три наставна предмета на Студијском програму основних академских студија *Васпитач у предшколским установама*.

Индикатор: усклађеност силабуса предмета *Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани қурикулум* с новим документима образовне политike и новом парадигмом васпитно – образовног рада.

2) Развијени наставни материјали, средства и играчке за рад студената коришћењем новог методичког приступа.

Индикатор: развијена платформа Moodle за учење студената и организацију тимског рада; креирана електронска верзија и одштампани уџбеници из наставних предмета *Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани қурикулум*;

3) Студенти су оспособљени да планирају, развијају, прате и вреднују пројекте у вртићу.

Индикатор: продукти рада студената (студенти су одговорили на захтеве из наставних предмета *Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани қурикулум* интегрисаних методичких вежбања, креирани су дигиталне приче о пројекту, креирани су дигиталне књиге); број студената који су положили испите;

4) Студенти су оспособљени за напредно претраживање интернета и употребљавају дигиталне технологије за сарадњу, припрему, реализацију, праћење, вредновање и презентацију пројектног приступа.

Индикатор: ставови студената о процени сопствених дигиталних компетенција, пре и након реализације пројекта;

5) Унапређена методичка вежбања студената у вртићу – студенти примењују интегрисан приступ учењу и развоју деце.

Индикатор: континуирано праћење и вредновање развијања пројекта кроз документовање у складу са захтевима уџбеника за наставне предмете из *Елементарне дидактике*, *Методике васпитанообразовног рада* и *Интегрисаног курикулума* интегрисаних методичких вежбања; посматрање и праћење активности студената у вртићу; перспектива васпитача – ментора о сопственом учешћу, учешћу наставника и студената у интегрисаним методичким вежбањима у вртићу; перспектива студената о сопственом учешћу, учешћу наставника и васпитача – ментора у интегрисаним методичким вежбањима у вртићу; консултовање са децом о њиховом учешћу у развијању пројекта;

6) Успостављена сарадња са локалном заједницом током развијања пројекта у вртићу.

Индикатор: број места у локалној заједници на којима су деца истраживала и учила и број локалних привредних и услужних организација које су учествовале у развијању пројекта;

7) Развијене компетенција студената и васпитача за целожivotно учење, посебно предузетничке компетенције студената кроз креирање дидактичких средстава/играчака/инсталација.

Индикатор: уложена средства у креирање дидактичких средстава, материјала и играчака/инсталација; оцена студената, васпитача-ментора, деце;

8) Иновативан методички приступ прихваћен је од стране других наставника високошколске установе.

Индикатор: број наставника спремних да иновирају своје предмете.

Пројектне активности

1) Израда силабуса за наставне предмете *Елементарна дидактика*, *Методика васпитанообразовног рада* и *Интегрисани курикулум*;

2) Измена финансијског плана и набавка опреме – припрема документације и набавка опреме;

3) Припрема материјала за наставу – припрема наставних материјала за извођење теоријске наставе Учитељском факултету у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици;

4) Развој и ажурирање Moodle платформе за учење студената и организацију тимског рада;

5) Реализација теоријске наставе у складу са новим наставним предметима: *Елементарна дидактика*, *Методика васпитанообразовног рада* и *Интегрисани курикулум*;

6) Креирање електронске верзије и публиковање уџбеника из наставних предмета *Елементарна дидактика*, *Методика васпитанообразовног рада* и *Интегрисани курикулум*;

- 7) Реализација интегрисаних методичких вежбања у вртићу/онлајн у складу са измененим интегрисаним силабусима наставних предмета *Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани курикулум*;
- 8) Припрема материјала за истраживање – дефинисање протокола посматрања за праћење интегрисаних методичких вежбања у вртићу од стране наставника; дефинисање упитника за студенте и васпитаче-менторе којим се испитује њихова перспектива о сопственом учешћу и учешћу осталих актера у интегрисаним методичким вежбањима; дефинисање скале ставова студената за самопроцену сопствених дигиталних компетенција; дефинисање протокола интервјуа за консултовање са децом на основу цртежа о њиховом учешћу у развијању пројекта;
- 9) Провере знања студената – континуирано праћење и вредновање рада студената (Moodle платформа); анализа продуката рада студената (*Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани курикулум*; Прича о пројекту у дигиталној форми; Дигитална књига) и полагање испита од стране студената;
- 10) Реализација истраживања – праћење реализације интегрисаних методичких вежбања од стране наставника (протокол посматрања); партиципативна евалуација пројекта, сагледавање перспективе студената, васпитача-ментора и деце као начин рефлексије учесника о квалитету учешћа у активностима: документовање путем фотографисања и видео снимања (*Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани курикулум*); дистрибуција упитника и анкетирање студената и васпитача-ментора; консултовање са децом – разговор на основу дечијих цртежа о њиховом учешћу у пројекту у вртићу); самопроцена степена развијености дигиталних компетенција студената;
- 11) Анализа резултата истраживања – обрада и анализа података добијених истраживањем;
- 12) Акредитација наставног предмета *Елементарна дидактика* по новој акредитацији као обавезног предмета као изменене верзије наставног предмета *Дидактика* који се до сада изучавао и увођење нових наставних предмета *Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани курикулум* у поступцима пре Наставно-научним већем Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици и пред стручним већем за друштвено-хуманистичке науке и Сенатом Универзитета у Приштини – косовској Митровици као изборних предмета, при чему исте тако концептирати да их студенти обавезно одабирају;
- 13) Финална корекција силабуса предмета – *Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани курикулум* на основу резултата истраживања и периодичних евалуација током реализације пројекта(Google упитник за студенте, васпитаче-менторе и наставнике о квалитету наставе) у циљу одрживости ефекта

<p>проекта;</p> <p>14) Дисеминација пројекта – преношење искуства и исхода пројекта колегама са Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици;</p> <p>15) Периодичне евалуације и извештавање о ефектима пројекта – састанција пројектног тима, васпитача-ментора и представника студената, евалуација постигнутих резултата пројекта у претходном периоду припрема извештаја у складу са динамиком коју је одредило МПНТР.</p>	
---	--

Опис програма/предмета:

Иновирани програм/нови предмет мора бити научно утемељен и имати описане исходе учења; опис метода рада за остваривања циљева учења, укључујући активне методе учења. Опис треба да садржи и опис методологије евалуације исхода учења као и план праћења квалитета наставе и евалуације од стране корисника (задовољство студената, задовољство социјалних партнера и сл.).*Максималан број речи - 1.000. Приложити додатну документацију уколико је потребно.*

Максимални
број поена:
16

Опис:

Теоријско полазиште за модификовање сва три наставна предмета (*Елементарна дидактика, Методика васпитнообразовног рада и Интегрисани курикулум*) у оквиру свих научних области.

Наставни предмет: *Елементарна дидактика*

Циљ предмета:

Сазнавање и објашњавање објективних законитости васпитнообразовног процеса и успешно управљање тим процесом. Упознавање студената с теоријским сазнањима о законитостима васпитнообразовног процеса, за праћење резултата најновијих научних достигнућа у области методике васпитног рада и курикуларно обликовање васпитних садржаја уз јединственост деловања васпитних фактора за употребу метода, облика, медија и стратегија у процесу васпитног деловања.

Исход предмета:

Студенти самостално примењују знања у различитим областима васпитнообразовне праксе; прате литературу теоријског и емпиријског карактера; примењују резултате научних истраживања из других области у циљу разумевања и унапређивања васпитнообразовног процеса у предшколским установама; разумеју значај правилног васпитног деловања васпитача у смеру холистичког развоја деце; на одговарајући начин врше одабир и стваралачки примењују принципе, методе, стратегије заједничког деловања с осталим васпитним факторима за креирање подстицајног контекстуалног окружења у предшколској установи; самостално и у тиму реализују истраживања васпитнообразовног рада.

Садржај предмета:

Теоријска настава. Васпитање и учење деце предшколског узраста и Основе програма предшколског васпитања и образовања *Године узлета*. Терминолошка разграничења. Учење и поучавање у предшколској установи. Принципи развоја реалног програма и правила васпитања и учења према Основама програма предшколског васпитања и образовања *Године узлета*. Чиниоци васпитања и учења у предшколској установи. Облици васпитања и учења у предшколској установи. Методе васпитања и учења у предшколској установи. Иновативна средства васпитања и учења у предшколској установи. Иновативни системи васпитања и учења у предшколској установи. Проектно васпитање и учење у предшколској установи.

Практична настава, Учествовање у анализи и дискусијама: из домена литературе, радних планова и програма предшколске установе, уџбеника, упознавање с методологијом обраде поједињих дидактичких проблема. Израда модела за праћење реализације проектних активности и васпитнообразовног рада у предшколској установи. Дужност је студента да на време обави истраживачки рад који је уз сагласност наставника добио и преда микроструктуру реализације проектне активности у предшколској установи. Обављање обавезне дидактичке праксе.

Методе реализације наставе:

Дискусија, хеуристички разговор, метода практичних радова, методе активнот васпитања и учења (кооперативне методе васпитања и учења и интерактивне методе васпитања и учења).

Наставни предмет: *Методика васпитнообразовног рада*

Циљ предмета:

Објашњавање објективних законитости васпитнообразовног процеса и успешно управљање тим процесом. Упознавање студената с теоријским сазнањима о законитостима васпитнообразовног процеса, за праћење резултата најновијих научних достигнућа у области методике васпитног радауз јединственост деловања васпитних фактора за употребу метода, облика, медија и стратегија у процесу васпитног деловања.

Исход предмета:

Студенти самостално примењују знања у различитим областима васпитнообразовне праксе; прате литературу теоријског и емпириског карактера; примењују резултате научних истраживања из других области у циљу разумевања и унапређивања васпитнообразовног процеса у предшколским установама; разумеју значај правилног васпитног деловања васпитача у смеру холистичког развоја деце; на одговарајући начин врше одабир и стваралачки примењују принципе, методе, стратегије заједничког деловања с

осталим васпитним факторима за креирање подстицајног контекстуалног окружења у предшколској установи; самостално и у тиму реализују истраживања васпитнообразовног рада.

Садржај предмета:

Теоријска настава. Општа методика васпитног рада: методолошки проблеми и терминолошка питања. Циљеви и задаци васпитног рада. Подршка добрбити детета у реалном друштвеном контексту. Васпитнообразовне стратегије у предшколској установи. Игра као најприроднији облик учења. Социоконструктивистички приступ у раду с децом предшколског узраста, односи и деловања. Креирање подстицајне атмосфере за развој и учење. Образовне компетенције за целоживотно учење у предшколском васпитању и учењу. Васпитни стилови васпитача. Предшколска установа у контексту реалног програма. Природна и друштвена средина као полазиште у развијању програма. Улога медија и савремене информационе технологије у процесу васпитања и учења. Педагошка клима и позитивна комуникација у предшколској установи. Пројектни приступ учењу. Праћење и вредновање напредовања деце. Нивои сарадње у функцији дечјег развоја. Улоге и компетенције васпитача. Васпитач као рефлексивни практичар.

Практична настава. Учествовање у анализи и дискусијама: из домена литературе, радних планова и програма предшколске установе, уџбеника, упознавање с методологијом обраде појединих дидактичких проблема. Израда модела за праћење реализације пројектних активности и васпитнообразовног рада у предшколској установи. Дужност је студента да на време обави истраживачки рад који је уз сагласност наставника добио и преда микроструктуру реализације пројектне активности у предшколској установи. Обављање обавезне дидактичке праксе.

Методе реализације наставе:

Дискусија, хеуристички разговор, холистичка метода, метода практичних радова, методе активног васпитања и учења.

Наставни предмет: Интегрисани курикулум

Циљ предмета:

Упознавање теоријских поставки и структуре развијања курикулума у предшколским установама. Развој, принципи и евалуација курикулума.

Садржај предмета:

Теоријска настава. Структура и карактеристике курикулума у предшколској установи: циљ и задаци (место и улога, хијерархија, контрола и евалуација остварености), програмски садржаји, методе наставе и учења, процедуре евалуације. Принципи развоја (израде) курикулума. Активности васпитача и васпитаника у курикуларно конципираном раду. Курикуларно планирање интегрисаног

васпитанообразовног рада. Евалуација курикулума. Развој и функција евалуације курикулума. Критеријуми евалуације. Принципи и компоненте евалуације курикулума. Процедуре и инструменти евалуације курикулума.

Практична настава

Уочавање карактеристика курикуларног приступа васпитно-образовном раду за време студентске методичке праксе.

Методе реализације наставе;

Метода усменог излагања, м. разговора, м. демонстрације, текст-метода.

Развијање дигиталних компетенција:

Овај сегмент треба да садржи опис предложеног програма у развијању дигиталних компетенција студената, као кључне компетенције за целоживотно учење. Дигиталне компетенције подразумевају рад са дигиталним садржајима, информације добијене дигиталним средствима и писменост за коришћење података. Такође укључује сарадњу и комуникацију, безбедност и решавање проблема, одговорно коришћење дигиталних технологија за учење, рад и учешће и друштву. У предлогу пројекта је потребно описати начине коришћења дигиталних технологија у настави и информацију како нови програм/иновирани предмет подстиче и доприноси развоју дигиталних компетенција. *Максималан број речи - 750. Приложити додатну документацију уколико је потребно.*

Максимални
број поена:
21

Опис:

На основу Правилника о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја(Правилник о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја, 88/17 и 27/18 – др. закон) компетентност васпитача у домену дигиталних технологија огледа се у знању о употреби дигиталних технологија, умењу примене дигиталних технологија, примени софтвера за реализацију васпитанообразовног рада и развијању позитивног односа према дигиталној технологији и позитивног односа према професионалном усавршавању за коришћење дигиталне технологије у васпитању и учењу у предшколској установи. Полазећи од Правилника о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја, 88/17 и 27/18 – др. закон, планира се паралелно увођење и унапређење наставе за наставне предмете: унапређење наставе из наставних предмета: *Елементарна дидактика, Методика васпитанообразовног рада и Интегрисани курикулум*, у оквиру методичких вежби студената у дечјим вртићима које би се реализовале коришћењем дигиталних технологија и то: 1) учење студената у оквиру теоријске наставе за сва три наставна предмета (Moodle платформа); 2) претраживање интернета у функцији интегрисаног учења студената и деце и планирања и развијања пројеката;

3) сарадњу и комуникацију у оквиру тимског рада (Moodle платформа – вики; вибер група и други алати које употребљавају васпитачи); 4) интегрисано учење и развој деце кроз проектни приступ кроз организацију сусрета тима пројекта са васпитачима и родитељима деце (Zoom Cloud Meetings), коришћење дигиталних технологија у документовању процеса учења, и коришћење дигиталних технологија за представљање пројекта (Power Point или Prezi) и креирање Дигиталне књиге (Book Creator - омогућава уношење текста, фотографије, видеа, снимања гласа, снимање видеа).

Развој дигиталне компетенције студената усмерен је, с једне стране, на јачање дигиталних компетенција у функцији њиховог учења и професионалног развоја, а са друге пројекат подржава развој дигиталних компетенција студената за рад у непосредном васпитно-образовном раду, кроз развијање пројеката те се студенти оспособљавају: да дигиталне технологије користе за долажење до информација и решавање проблема у току развијања пројекта; да их интегришу у одговарајуће просторне целине; да омогуће да дигитални ресурси подржавају дететово самодиректно искуство кроз које ће бити у могућности да истражују властита интересовања и властите начине учења; да иницирају сарадњу са децом и међу децом у коришћењу дигиталних технологија у вртићу, да документују процес учења и развоја деце и са децом коришћењем дигиталних технологија, да се креативно изражавају и креирају продукте заједничког рада употребом дигиталних технологија.

На исти начин се планира и припремање васпитача да развијају дигиталне компетенције деце из групе коју воде у предшколској установи. Самопроцену степена развијености дигиталних компетенција студената реализоваћемо помоћу скале ставова, непосредно пре и након реализације пројекта која ће бити конструисана од стране чланова пројектног тима уз проверу свих метријских карактеристика скалера.

Развијање предузетничких компетенција

Предузетничка компетенција је још један у низу кључних компетенција за целожivotно учење. Европски оквир компетенција за предузетништво (EntreComp: TheEntrepreneurshipCompetenceFramework, 2016) подразумева предузетништво као трансверзалну компетенцију која се примењује у свим сферама живота од личног развоја до активног учешћа у друштву, активног тражења посла и покретања улагања које носе културне, друштвене или финансијске вредности.

Овај сегмент документације треба да садржи опис планираних исхода предложеног програма који доприносе развоју предузетничких компетенција, услова и начина практиковања, као и начина провере остварености предвиђених исхода учења. *Максималан број речи- 750. Приложити додатну документацију уколико је потребно.*

Опис:

Максимални број поена: 21

Једна од кључних компетенција за рад свих просветних радника у струци, која је истовремено и кључна компетенција према препорукама Европског парламента за њихово целоживотно учење је *предузетничка компетенција*.

Дефиниција:

Предузетништво има активну и пасивну компоненту- тенденцијудасеуведене иновација, али и способност да се поздрави и подржи иновација изазвана спољним факторима које укључује поздрављање промена, преузимање одговорности за сопственадела (позитивна или негативна), постављање циљева и спуњење истих имотивација да се успе.

Поред дефиниције, исходи предузетничке компетенције и студената и васпитача засновани су на стеченим знањима, усвојеним вештинама и изграђеним ставовима.

Знања:

Познавање додатних могућности да бисе тако идентификовани и оне које од говарају уличним, професионалним/или пословним активностима.

Вештине:

Најзначајније вештине неопходне за поседовање предузетничке компетенције су: 1) вештине планирања, организовања, анализирања, комуникације, акције, де-бриефинг, евалуације, итд.; 2) вештина развоја пројекта и имплементације истог; 3) способност да се ради флексибилно и ко-оперативно као деотима; 4) могућности идентификација различних јачина и слабости и 6) способност да се активно учествује и позитивно одговори на промене способности да се процени и ризикује како одговори.

Ставови:

Васпитачи који имају предузетничку компетенцију имају исграђене следеће ставове: 1) диспозиција да се покаже иницијатива, 2) позитиван став према променама и иновацијама и 3) спремност да се идентификује област којој се може показати интерес предузетничких вештина- код куће, напослу, узајемници.

Услови и начини практиковања:

Услови за развој предузетничке компетенције студената су: примена активних метода и облика рада током наставе на факултету и током интегрисаних методичких вежбања и сарадња Факултета с локалном заједницом, вртићима и другим привредним и услужним организацијама.

На основу основа програма предшколског васпитања и образовања симболичког назива *Године узлета* (2019), васпитачи стичу и развијају предузетничку компетенцију кроз: подршку отвореној игри деце, развијање пројеката са децом и укључивањем деце у различите ситуације

и активности којима се подржава њихова иницијатива, оригинални приступи у решавању различитих проблема и које пружају разноврсне могућности деци да своје замисли преиспитују, испробавају и процењују, као и могућности стваралачке прераде искуства и креативног изражавања властитих идеја, доживљаја, мишљења и сазнања; може се рећи да је оправдано опредељење за практиковање предузетничких компетенција студената кроз пројектни приступ учењу и развоју.

Пројекат је вођен питањем, идејом и/или намером за продубљеним истраживањем проблематике која је деци смислена и изазовна за истраживање и кроз коју они креирају аутентична решења. Саставни део пројекта су планиране ситуације учења у које се улази са намером да се нешто истражи, сазна, искуси, открије или представи, а које могу да иницирају деца или студент. Пројекат се развија кроз заједничке активности деце и одраслих и обухвата: 1) постављање питања и заједничко договарање о питањима и теми пројекта; 2) заједничку израду плана пројекта; 3) заједничко креирање окружења и одлучивање о месту учења; 4) заједничко истраживање деце и одраслих; 5) заједничко презентовање пројекта на различите начине; 6) заједничке акције у заједници; 7) учење, не само на основу понуђеног комплексног модела разумевања света, него и стварање нових модела разумевања.

Студенти ће развијати пројекте у групи деце у пару уз подршку васпитача-ментора и наставника руководећи се захтевима датим у уџбеницима *Елементарна дидактика*, *Методика васпитанообразовног рада* и *Интегрисани կуриկուլում*. Сврха документовања је размена документованог са другим учесницима, саморефлексија и рефлексија са колегама, наставницима и децом; планирање и развијање пројекта. Студенти ће документовати процес развијања пројекта фотографијама, видео снимцима, белешкама, почетним и процесним паноима, развојем дидактичког срдства/играчке/инсталације (различите фигуре у простору које конструишу студент, васпитач и деца, а представљају продукт или део процеса развијања пројекта).

Целокупан процес развијања пројекта сваки пар студената представиће кроз Причу о пројекту у дигиталној форми.

Студенти ће креирати Дигиталну књигу уколико не буду у могућности да реализују интегрисана методичка вежбања у вртићу.

Начин провере предвиђених исхода учења:

Исходи учења који су усмерени на развој предузетничких вештина биће посредно проверавани кроз континуирано праћење и вредновање рада студената (*Moodle* платформа) и вредновање продуката рада студената (*Елементарна дидактика*, *Методика васпитанообразовног рада* и *Интегрисани կуրիկուլում*).

Исходи усмерени на креирање конкретног производа (дидактичко средство/играчка/панел) биће проверавани кроз оцену студената, васпитача-ментора и деце коришћењем различитих линкова.

Људски и технички капацитети

<p>Подносилац пријаве (правно лице) треба да докаже постојање професионалних ресурса, техничких услова и средстава за остваривање циљева, као и релевантног умрежавања или партнерства за остваривање програмских циљева. У овом сегменту описати техничке услове за остваривања програма, укратко описати професионалне компетенције учесника, њихове улоге и како њихово учешће доприноси пројекту/програму као и начине остваривања сарадње са другим телима, институцијама, социјалним партнерима и сл., ради остваривања циљева пројекта. <i>Максималан број речи - 500.</i> Обавезно приложити радне биографије учесника као додатну документацију.</p>	<p>Максимални број поена: 12</p>
<p>Опис:</p> <p><i>Др Живорад Миленовић, руководилац пројектног тима</i> ПРОФ. ДР ЖИВОРАД МИЛЕНОВИЋ, завршио је основне студије разредне наставе завршио је 2000. на Учитељском факултету у Призрену - Лепосавићу. Магистарске студије педагогије завршио је 2008. на Филозофском факултету у Приштини – Косовској Митровици. Докторирао је 2011. на Студијском програму Педагогије на Филозофском факултету у Бањалуци с темом <i>Положај, функције и стил рада наставника у традиционалној и инклузивној настави.</i></p>	
<p>Универзитетски је наставник на Учитељском факултету у Призрену - Лепосавићу за ужу научну област <i>Дидактика</i>, на коме је до сада био биран у звања асистент приправник (2001), асистент (2009), доцент (2012) и ванредни професор (2017). Од марта 2020. је на функцији <i>продекан за науку</i> на Учитељском факултету у Призрену - Лепосавићу.</p>	
<p>По новом акредитационом програму, изводи наставу на свим нивоима студија из <i>Елементарне дидактике; Методологије педагошких истраживања са статистиком; Иновативних дидактичко-методичких модела; Академског писања у педагошким наукама; Методологије научно-истраживачког рада; Израду и евалуацију пројекта докторске дисертације у области методике разредне наставе – методика наставе природе; и Израду и евалуацију пројекта докторске дисертације у области методике разредне наставе – методика наставе друштва.</i> Акредитовани је ментор на докторским академским студијама за израду докторских дисертација из области <i>Методике наставе познавања природе</i> и области <i>Методике наставе познавања друштва.</i></p>	
<p>Боравио је на професионалним усавршавањима у Охриду, Атини, Будимпешти, Сегедину и Драчу. Завршио је три међународне школе и обуке: године 2014. Међународну <i>Yad Vashem</i> школу за студије о Холокаусту у Јерусалему; године 2016. Међународну школу европских интеграција у организацији Канцеларије Владе Републике Србије за европске интеграције у Косовској Митровици, Драчу,</p>	

Београду и Приштини; и године 2017. међународну обуку *Historija, Istorija, Povijest - LessonsforTodayy* организацији *Куће Ане Франк* у Амстердаму.

У оквиру програма међународне мобилности, 2016. боравио је у Руској Федерацији на БГТУ им. В.Г. Щухова у Белгороду, на коме је држао предавања студнетима и реализовао ауторски семинар о иновативним дидактичко-методичким моделима. Држао је предавања по позиву богословима Српске Православне Богословије Св. Кирило и Методије у Призрену и Српске Православне Богословије Св. Петра Цетињског на Цетињу.

Члан је бројних научних и стручних асоцијација у земљи и иностранству. Рецензент је више научним монографија, уџбеника, тематских зборника радова, националних и међународних научних часописа. На основу Одлуке *Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве*, рецензирао је прва (историјски значајна) издања уџбеника за наставу *Православни катехизис* од 1. до 8. разреда основне школе и од 1. до 4. разреда средње школе. Рецензет је *Агенције за квалификације Републике Србије* и *Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Републике Србије* за поље *Друштвено-хуманистичких наука* и поље *Природно-математичких наука*.

Учествовао је у једном националном научном пројекту и три међународна научна пројекта у Републици Српској. Био је руководилац једног националног интерног макро пројекта. Тренутно је руководилац једног националног интерног јуниор пројекта. Објавио је преко 250 публикација међународног и националног значаја и две научне монографије: *Рад и преваспитање осуђених лица* (2010) и *Наставник у инклузивној настави* (2013). Области његовог научног интересовања су Педагогија, Дидактика, Методологија педагошких истраживања са статистиком, Методике васпитанообразовног рада, Методике наставе, Иновативни дидактичко-методички модели, Верска настава и Инклузивна настава.

Проф. др Далиборка Поповић, члан пројектног тима

ПРОФ. ДР ДАЛИБОРКА ПОПОВИЋ, завршила је основне и магистарске студије педагогије. Докторску дисертацију одбранила је на Филозофском факултету, Универзитета у Новом Саду. Ванредни је професор Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици, за ужу научну област Науке о васпитању. Има непрекидно педагошко искуство од школске 2002/2003. Завршила је програм стручног усавршавања DG EAC seminar "Western Balkans Platform on Education and Training: Regional conference on Erasmus and cooperation opportunities for the Western Balkans", 16-19.01. 2014. Athens, Grecce. Аутор је и коаутор више стотина научних радова. Учесник је бројних националних и међународних научних скупова, конгреса и конференција.

Учесник је научног пројекта „Развој и примена програма изградње капацитета у склопу подршке у примени нових Онова програма предшколског васпитања и образовања у Србији“, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и УНИЦЕФ-а, у периоду 2019-2022. год; пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја Развој високог образовања у Србији, „Унапређење компетенција будућих наставника хемије базирао на примени ИКТ-а и инклузивног образовања у настави хемије“, Универзитет у Крагујевцу, Природно-математички факултет, 2017. год. Рецензије студијских програма и спољашњег вредновања устава (Национално акредитационо тело). Рецензент је бројних националних и међународних научних часописа. Координатор је кампање за инклузију - „Сви у школу-будућност за све“, 2011. год. (Министарство просвете, науке и технолошког развоја, СИР, Фонд за отворено друштво). Реализатор је семинара Научни контакт или Игром до науке, новембар 2018. и март 2019. год. на Гочу (Дечје одмаралиште Добре воде), у организацији Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Природно-математичког факултета у Крагујевцу и Града Краљева. Члан је тима у пројекту за оснивање Националне асоцијације наставника и родитеља Партнерски за образовање (Уницеф, Фонд за отворено друштво), 2016/17. год. Реализатор је пројекта Подршка младима у запошљавању-инвестирање у будућност (радионице Усавршавање пословних вештина и Како постати пожељан кандидат у процесу проналажења посла) ПУ Дечје село Краљево, 2017.

Проф. др Петар Рајчевић, члан пројектног тима

ПРОФ. ДР ПЕТАР РАЈЧЕВИЋ, завршила је основне и магистарске студије педагогије. Докторску дисертацију одбранио је 2010. на Филозофском факултету, Универзитета у Бањалуци. Ванредни је професор Учитељског факултета у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици, за ужу научну област Дидактика. Науке о васпитању. Има непрекидно педагошко искуство од школске 1983/1984. Учесник је пројекта ИКТ у настави који је у периоду 2012-2014. реализовао Учитељски факултет у Призрену – Лепосавићу, Универзитета у Приштини – Косовској Митровици заједно с Универзитетом Свети Патрик из Даблина. Овјавио је више уџбеника и монографија. Аутор је више стодина радова и учесник више стотина научних конференција, скупова и конгреса у Србији и иностранству. Рецензент је више научних часописа. обавља бројне дужности на Учитељском факултету у Призрену – Лепосавићу.

Буџет

У овом сегменту је потребно укратко описати буџет пројекта. Детаљан план буџета је потребно описати у табели која је саставни део пројектне документације. Подносиоци захтева морају осигурати да буџет буде структуриран, прикладан и усаглашен са

Максимални број поена:
8

специфичностима пројекта и очекиваним резултатима. Предложени пројекат такође мора садржати описане активности које се остварују кроз финансирање. *Максималан број речи - 500. Приложити табелу и додатну документацију уколико је потребно.*

Опис:

Укупни пројектни трошкови који произилазе из припреме и имплементације пројектних активности усмерени су: на трошкове рада пројектног (истраживачког) тима; куповину опреме; штампање уџбеника; и трошкове набавке материјала потребног за реализацију планираних пројектних активности. Сва три члана пројектног тима реализоваће најзначајнији део пројектних активности: планирање и реализација истраживања по утврђеној временској динамици; реализација пројекта по фазама реализације (припремна, оперативна и верификативна); тродневна посета пројектног тима Педагошком факултету у Бијељини, Универзитета у Источном Сарајеву и практична реализација иновативних садржаја из Дидактике на Студијском програму за васпитаче у предшколским установама из области Елементарне дидактике, Методике васпитнообразовног рада и Интегрисаног курикулума. За ангажовање пројектног тима утврђен је хонорар у износу од 287.845,07 динара у бруто износу.

За трошкове тродневног боравка на Педагошком факултету у Бијељини, Универзитета у Источном Сарајеву предвиђено је укупно 72.000,00 динара. и на име дневница (збирно) 11.200,70 динара.

Трошкови штампе, прелом текста уџбеника и превод резимеа на енглески језик, за наставне предмете Елементарна дидактика, Методика васпитнообразовног рада и Интегрисани курикулум у тиражу од по 300 примерака, А5 формата, оптималног обима основног теста, приближно по 130 страна без импресума, прилога, списка литературе, речника појмова, индекса појмова и резимеа на једном од страних језика, укључујући и дигитално штампане у колору 4/4, пластифицираних корица, износе 3 x 130.000,00 динара (укупно 390.000,00 динара) у бруто износу.

Планирани износ за члана пројектног тима одговорног за креирање инструмента за истраживање, реализацију истраживања и обраду резултата истраживања је 91.979,40 динара у бруто износу на нивоу девет пројектних месеци; за члана тима који унапређује и обезбеђује континуирану додатну информатичку подршку – Moodle платформа и веб-алати, предложен је хонорар од 45.769,70 у бруто износу на нивоу девет пројектних месеци.

Путни трошкови чланова пројектног тима на име обиласка студената у предшколској установи у Лепосавићу и истовремено прикупљање

података за истраживање и реализацију планираних проектних активности су 0,00 динара у бруто износу.

На име куповине опреме за реализацију пројекта, предвиђена је куповина једног штампача са скенером, у укупном бруто износу 25.000,00 динара.

У циљу теоријско-практичне обуке студента у форми радионица, континуирано ће се куповати различити канцелариски материјал и прибор за реализацију активности у износу од 1.200,00 динара месечно што износи 10.800,00 динара.

Укупан предложени буџет пројекта износи 943.394,17 динара.

Декан Факултета,

Проф. др Радомир Арсић

Руководилац пројекта,

Prof. dr. Живорад Миленовић